

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

17 февруари 1976 година*

По дело 45-75

с предмет преюдициално запитване отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕИО от Finanzgericht Rheinland-Pfalz в производството, висящо пред този съд между

Rewe-Zentrale des Lebensmittel-Grosshandels GmbH, Кьолн,

и

Hauptzollamt Landau/Pfalz,

относно тълкуването на член 37, параграф 1 и член 95, параграф 1 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н R. Lecourt, председател, г-н H. Kutscher и г-н A. O'Keefe, председатели на състав, г-н A. M. Donner, г-н J. Mertens de Wilmars, г-н M. Sørensen и г-н Mackenzie Stuart, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Reischl,

секретар: г-н A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С определение от 10 април 1975 г., постъпило в секретариата на Съда на 12 май 1975 г., Finanzgericht Rheinland-Pfalz е отправил по член 177 от Договора за ЕИО няколко въпроса относно тълкуването на член 37, параграф 1 и член 95, параграф 1 от Договора за ЕИО.

Настоящите въпроси са отправени до Съда в контекста на дело между вносител на италиански вермут и митническите органи на Федерална република Германия и се отнасят до съвместимостта с тези разпоредби за акциза, известни като "Monopolausgleich" (монополно изравнително мито), налаган във Федерална република Германия върху внесеня алкохол.

2. Според Gesetz über das Branntweinmonopol (Федералния закон за монопола върху спиртните напитки), етиловият алкохол със земеделски или не земеделски произход трябва да бъде продаван на администрацията на монопола на цена, която е фиксирана от властите; след обработка, той се препродава от монопола

---

* Език на производството: немски.

на цена, която се променя според целта, за която той се препродава, но която също е фиксирана от държавните органи.

Цената, на която такъв алкохол се препродава, включва истинската стойност на алкохола, сума, предназначена да покрие разходите на монопола, включително обработка, съхранение и административни разходи и данъкът известен като „Branntweinsteuer” (акциз върху спиртните напитки).

Относно алкохола, предназначен за консумация от човека, т. нар. монополни разходи включват също така ценови компонент, предназначен да покрие загубите, направени от администрацията на монопола чрез продажбата по цени, които са под себестойността на определени спиртни напитки, предназначени за други цели.

3. Съгласно член 76 от посочения по-горе закон, определени национално произведени спиртни напитки, по-специално тези, произведени от зърнени култури и различни плодове, не е задължително да бъдат продавани на монопола.

По този начин, ситуацията, която дава повод за делото, се характеризира с наличието на държавен монопол, който обхваща покупката и продажбата на продукт, но се простира само върху част от местното производство на този продукт, а другата част се закупува и продава от частния сектор.

4. Алкохол, който е изключен от изискването за продажба на монопола е предмет на данък, известен като „Branntweinaufschlag” (допълнителен акциз върху спиртни напитки), който е равен на разликата между основната цена на монопола върху алкохола и неговата обичайна продажна цена, и който по тази причина включва, в допълнение към акциза върху спиртните напитки („Branntweinaufschlag”), налог за монополните цени на стойност равна на наложената върху монополния алкохол.

Настоящият налог, известен като „Branntweinaufschlagspitze” (разлика от допълнителната такса върху спиртните напитки) и равен на “монополните сени”, включени в продажната цена на монополния алкохол, предназначен за консумация от човека обаче е намален от сума с фиксиран размер (21 DM по време на събитията, които дават повод за главното дело), която представлява средната сума от разходите, спестени от администрацията на монопола чрез не облагането на подобен алкохол.

Така получената сума, впоследствие е намалена от суми, които варират от 5 % до повече от 100 % от основната цена („Branntweingrundpreis”), в случай на алкохол от дестилационни фабрики с малък капацитет или е увеличена по нарастващата скала според годишното производство, в случай на дестилационни фабрики, които произвеждат големи количества.

Налагането на част от административните разходи на монопола върху спиртни напитки, които са освободени от изискването за продажба на монопола, отразява желанието на националния законодател, монополните разходи да бъдат поети от потребителите на национално произведени спиртни напитки, като те са

освободени от изискването за продажба на монопола и за продажба от администрацията.

Затова Branntweinaufschlagspitze се разпределя за администрацията на монопола, за която той представлява източник на доход.

5. Внесени спирт и спиртни напитки, последните според тяхното алкохолно съдържание са предмет на такса, известна като „Monopolausgleich“ (монополно изравнително мито), която включва освен данъка за монопола върху алкохола („Branntweinsteuer“), допълнителна такса, която се счита, че съответства на размера, включен в продажната цена на монополния алкохол, за да покрие посочените по-горе “монополни разходи”.

Тъй като настоящата допълнителна такса, която е известна като „Monopolausgleichspitze“, не допринася за финансирането на монопола, а подобно на „Monopolausgleich“ за общия бюджет на държавата, чийто компонент е тя. Тя се налага според твърденията на правителството на Федерална република Германия, за да се възстанови равенството в условията на конкуренция между внесения спирт и спиртни напитки и спирт местно производство и спиртни напитки, произведени от алкохол, който е освободен от изискването да продава на монопола.

Освен това, по време на устната фаза на производството, Федерална република Германия заявява, че “индиректно, тази защита дава възможност на монопола да бъде финансиран, тъй като ако не се облага с тази разлика, би било невъзможно да се наложи тежестта от оперативните разходи на монопола на алкохол местно производство.”

Но за разлика от практиката, която се прилага по отношение на освободения алкохол местно производство, това количество нито е намалено от плосък данък, нито впоследствие е било редуциран или увеличено, а е определено веднъж за всички видове алкохол и така фиксираният размер представлява горната граница на пропорционалното увеличение на Branntweinaufschlag.

Въпреки това, правителството на Федерална република Германия счита, че поне що се отнася до дестилационните фабрики “с печат”, които произвеждат алкохол на основата на плодове, ефектът от пропорционалното увеличение в размера на Branntweinaufschlag е такъв, че настоящата такса и Monopolausgleich достигат едно и също ниво в случаите на алкохол от дестилационни фабрики, които произвеждат повече от 330 хектолитра за година, какъвто е случаят с 95% от производството.

6. Тъй като делото се отнася до данък, който се налага, както върху внесени стоки, така и върху подобни местни стоки, в контекста на съгласуване на монопола от търговски характер, въпросът, който се поставя, е за съвместимостта на този данък с членове 95 и 37, а също така и формите на предмета на спора пред националния съд.

Тези фактори трябва да бъдат взети предвид при постановяването на решение в отговор на въпросите, поставени от националния съд.

7. Необходимо е първо да се обсъдят въпросите, свързани с тълкуването на член 95, параграф 1 от Договора и второ, тези, които се отнасят до член 37.

Относно член 95, параграф 1

8. С първия въпрос се пита дали член 95, параграф 1 след изтичането на преходния период, предоставя на гражданите на държавите-членки права, които националните съдилища трябва да защитават.

9. Както Съдът постанови в свое решение от 16 юни 1966 г. по дело 57-65 (Alfons Luticke GmbH v Hauptzollamt Saarlouis, (1966) ECR 205), тази разпоредба поражда директно действие и дава индивидуални права, които националните съдилища трябва да защитават.

10. С втория въпрос се пита дали облагането на част от Monopolausgleich, наречена Monopolausgleichspitze на вноса на италиански вермут нарушава член 95, параграф 1, доколкото цели не само да компенсира чрез такса налагането, което понасят сравнимите местни стоки, но по-скоро да покрие собствените административни разходи на държавния монопол.

11. Независимо от това в контекста на производството по член 177 от Договора, не е задача на Съда да се произнася по съответствието на разпоредбите на националното право с Договора, от друга страна, той има юрисдикция да предостави на националния съд критерии по тълкуването, които се отнасят до правото на Общността, които могат да му дадат възможност да се произнесе по тази съвместимост.

12. Съгласно член 95, параграф 1 от Договора: „Нито една държава-членка не може да налага, пряко или косвено, каквито и да било вътрешни данъци върху стоките на други държави-членки, които надвишават наложените пряко или косвено върху подобни местни стоки”.

Прилагането на настоящата разпоредба предполага прилагането на критерий, който позволяват установяването на наличието или липсата на такава сходност.

В това отношение, фактът че същата суровина, например алкохол, се открива в два продукта, не е достатъчна причина, за да се прилага забраната, която се съдържа в член 95, параграф 1, дори ако данъкът е изцяло или частично наложен по отношение на тази суровина. Сравнение обаче трябва да се прави между данъчното облагане на стоки, които на същата фаза на производство или продажба имат подобни характеристики и отговарят на същите нужди от гледна точка на потребителите.

Фактът, че местният продукт и внесенят продукт са или не са класифицирани в един и същи раздел от Общата митническа тарифа, представлява важен фактор за тази оценка.

13. От това следва, че когато в една държава-членка етиловия алкохол е обхванат от специални разпоредби, които имат специфични последствия по

отношение на данъчното облагане, подобен продукт, за целите на член 95 е внесеният етилов алкохол.

От друга страна, ако внесеният продукт, независимо от това, че се базира на етилов алкохол, е спиртна напитка, неговото данъчно облагане трябва да бъде сравнявано с данъчното облагане на подобни местни стоки.

При липсата на какъвто и да е местен продукт, който е особено подобен, забраната за дискриминация, която се съдържа в член 95 е спазена, ако наложената такса върху внесения продукт съответства на вътрешна такса от същото естество и същото ниво.

14. Равнопоставеността между нивото на данъчното облагане, наложено на местния продукт и на внесения продукт, изисквана от член 95, е валидна независимо от последиците от фактори, различни от това данъчно облагане по отношение на съответните разходи за производство на стоките, които трябва да бъдат сравнявани.

По-специално, приложното поле на този член не би могло да бъде разширено до там, че да позволи какъвто и да е вид обезщетение между данък, създаден така, че да се прилага за внесени стоки и такса от различен характер, наложена, например, по икономически причини върху подобния местен продукт.

Все пак това не е случаят, в който внесеният продукт и подобният местен продукт са в еднаква степен предмет на държавен данък, който е въведен и се изчислява от държавната администрация, дори ако част от данъка, наложен върху местния продукт по случайност е предназначен за целите на финансирането на държавния монопол, докато данъкът, наложен на внесения продукт е наложен в полза на общия бюджет на държавата.

15. От друга страна, член 95, параграф 1 е нарушен, когато данъчното облагане на внесения продукт и това на подобния местен продукт са изчислени по различен начин на основата на различни критерии, което води, макар и само в определени случаи, до по-високо данъчно облагане, наложено на внесения продукт.

Това заключение не може да бъде оборено с твърдението, че независимо от това, че внесеният продукт е обложен с плосък данък, докато местният продукт е обложен по движеща се на етапи скала, това се налага поради проучванията, които биха били необходими; в първия случай не биха могли да бъдат извършени.

Дори и наистина да е невъзможно да се въведе същата движеща се на етапи скала за увеличение или намаляване на данъчното облагане, както на местни, така и на внесени стоки, въпреки това е възможно да се определи единен плосък данък или фиксиран данък за двата вида стоки, за да се спази забраната за дискриминация, установена в член 95.

Освен това в своята препоръка, адресирана до германското правителство от 22 декември 1969 г., по която не били предприети действия, Комисията препоръчва условията на данъчно облагане да бъдат съгласувани по този начин.

16. Освен това, в контекста на член 95 данъчното облагане, налагано на две категории стоки, е това, което трябва да е еднакво и е неподходящо да се вземат предвид последиците от настоящото облагане на крайната цена на национално произведените и внесените стоки.

17. Поради това, отговорът на втория, третия и четвъртия въпроси, доколкото те се отнасят до тълкуването на член 95, параграф 1 трябва да бъде, че тази разпоредба трябва да бъде тълкувана като забраняваща налагането на данъчно облагане върху внесен продукт в съответствие с метод за изчисление или начин на облагане, който се различава от тези, които се прилагат по отношение на данъка, наложен на подобен местен продукт и води до по-високо данъчно облагане на внесения продукт, като налагането на една и съща сума в един случай и прогресивна сума в друг случай, дори ако подобно несъответствие възниква единствено в малко на брой случаи и не е необходимо да се вземат предвид възможните различни последици от подобно данъчно облагане на размера на цените на двата продукта.

От друга страна, член 95 параграф 1 не забранява налагането на едно и също данъчно облагане на внесения продукт и на подобния местен продукт, дори ако част от данъка, наложен на местния продукт е предназначен за целите на финансиране на държавния монопол, докато този, наложен на внесения продукт е в полза на общия бюджет на държавата.

Относно член 37, параграф 1

18. Основният момент при въпросите относно член 37 е дали, доколкото включва *Spitz* (разликата), изчислена по описания по-горе начин, *Monopolausgleich* нарушава член 37 от Договора.

19. От гледна точка на заключението, че член 95 от Договора не забранява данъчно облагане, като въпросното, при условие, че то се налага еднакво върху местния продукт и върху подобния внесен продукт, може да се окаже ненужно да се дава отговор на въпросите относно тълкуването на член 37, тъй като те изглеждат са поставени, за да се установи дали, *lex specialis*, член 37 дава възможност да се направи изключение в случай на монопол за забраната, която се съдържа в член 95.

20. Все пак тези въпроси може също да целят да установят дали, дори ако е приведена в съответствие с *Branntweinaufschlag*, *Monopolausgleich* нарушава член 37 от Договора на основание, че както цели да обхване монополните разходи, дори частично или дори само косвено, тя представлява дискриминация по отношение на условията, по които стоките се произвеждат и търгуват.

21. Фактът, че национална мярка отговаря на изискванията на член 95 не означава, че тя е действителна във връзка с други разпоредби от Договора като член 37.

Следователно трябва да се даде отговор на въпросите относно тълкуването на член 37.

22. С първия въпрос се пита дали член 37, параграф 1 от Договора трябва да бъде тълкуван като такъв, който поражда индивидуални права за тези, до които се отнася, от края на преходния период, които националният съд трябва да защитава.

23. След като е постановено, че по време на преходния период, държавите-членки трябва постепенно да съгласуват държавните монополи с търговски характер, член 37, параграф 1 определя ръководния принцип в това отношение като предвижда, че трябва да се гарантира, че в края на този период “няма да съществува дискриминация между гражданите на държавите-членки” по отношение на условията, при които стоките, които в определени държави-членки са предмет на монопол, се доставят и търгуват.

24. В приложното поле на Договора, забраната за всякаква дискриминация по отношение на условията, при които стоките, произведени или пуснати в обращение от граждани на различните държави-членки, се доставят или търгуват, съставлява основен принцип, който по своя характер се отнася директно до икономическия и правния статут на тези граждани.

Като препраща към серия от разпоредби, които понастоящем са приложими за граждани, това правило, поради своята същност, позволява да се позовават директно на него тези, за които е приложимо.

Забраната за всякаква дискриминация в тази област, след изтичане на преходния период, съставлява задължение за постигане на определен резултат, изпълнението, на което трябва да бъде улеснено, а не поставено в зависимост от прогресивния характер на предвиденото съгласуване.

В това отношение, следва да се подчертае, че съгласно параграф 3 от същия член 37, графикът за мерките по съгласуване трябва да бъде хармонизиран с премахването на количествените ограничения за същите стоки.

Разпоредбите на Договора, които изискват от държавите-членки да премахнат всякаква дискриминация в рамките на определен период, стават директно приложими, дори когато митото не е платено преди изтичането на този срок.

Следователно, когато срокът е изтекъл, въпросното мито вече не е предмет на никакви условия, нито неговото изпълнение, нито последиците могат да бъдат предмет на приемане на някакви мерки, както от Общността, така и от държавите-членки, а по своята същност позволява предоставянето на засегнатите на индивидуални права, които националните съдилища трябва да защитават.

Срокът, който е даден на държавите-членки за постепенно съгласуване на държавните монополи, с цел да гарантират, че в края на преходния период не съществува никаква дискриминация, цели да улесни създаването на нови

обстоятелства, които са съвместими с правилото, а след неговото изтичането, не могат да бъдат пречка за прилагането на това правило.

25. По-нататък се пита дали облагането с част от Monopolausgleich, известен като Monopolausgleichspitze за внос на италиански вермут нарушава принципа, който се съдържа в член 37, параграф 1 от Договора, тъй като той е предназначен да не обезщети чрез мито данъка, носен от сравними местни стоки, а по-скоро да покрие собствените административни разходи на държавния монопол.

26. Член 37, параграф 1 не се отнася изключително до количествените ограничения, а забранява всякаква дискриминация след изтичането на преходния период относно условията, при които стоките се доставят и търгуват, между гражданите на държави-членки.

От това следва, че неговото прилагане не е ограничено до вноса или износа, които директно са предмет на монопол, а обхваща всички мерки, свързани с неговото съществуване и засяга търговията между държавите-членки за определени стоки без значение дали са предмет на монопол, като по този начин обхваща таксите, които биха се оказали дискриминационни за внесени стоки в сравнение с националните стоки, които попадат под монопола.

Освен това, това тълкуване съответства на забраната, установена в член 95, алинея 2 според която никоя държава-членка не може да налага на стоките от други държави-членки вътрешни данъци от такъв характер, за да позволи косвена защита за други стоки.

От горните съображения следва, че извличането на налог от монополните цени от самия внесен продукт, дори под формата на мито, е по принцип несъвместимо със забраната, която се съдържа в член 37, параграф 1.

27. Все пак това не е случай, в който внесенят продукт и подобният местен продукт са по един и същи начин предмет на държавен данък, който е въведен и изчисляван от държавната администрация, дори ако част от таксата, наложена на местния продукт е по случайност определена за целите на финансирането на държавния монопол, докато таксата, наложена на внесенния продукт е наложена в полза на общия бюджет на държавата.

Всъщност няма дискриминация по смисъла на член 37, когато внесенния продукт е предмет на същите условия, както и подобния местен продукт, който е предмет на монопола.

От друга страна, както член 95, така и член 37 от Договора, са нарушени, ако наложената такса на внесенния продукт се различава от тази, която е наложена на подобния местен продукт, който е пряко или косвено обхванат от монопола.

Следователно отговорът трябва да бъде, че член 37, параграф 1 трябва да бъде тълкуван като означаващ, че дискриминацията относно условията, при които стоките се доставят и търгуват, които се отнасят за тях, включва получаване на налог от монополните цени от внесен продукт, дори под формата на мито, но

тази разпоредба не забранява налагането на идентично данъчно облагане на внесен продукт и на подобен местен продукт, дори ако таксата, наложена на последния, е отчасти определена за целите на финансирането на монопола, докато таксата, наложена на внесения продукт е в полза на общия бюджет на държавата.

28. Ищецът по главното дело моли за подновяване на устната фаза на производството на основание, че отговорите, дадени от правителството на Федерална република Германия и Комисията на въпроса, повдигнат по дело 91-75 (Hauptzollamt Göttingen And Bundesfinanzminister v Wolfgang Miritz GmbH & Co.) може да повлияят на решението на Съда.

29. Все пак тези отговори, които се отнасят до наличието на т. нар. система на "изравняване на цените" в немския алкохолен монопол, по никакъв начин не са решаващи по отношение на тълкуването на правото на Общността в отговор на въпросите, повдигнати от националния съд по настоящото дело.

Поради това, Съдът не счита за необходимо подновяването на устната фаза на производството.

По съдебните разноси

30. Разходите, направени от Федерална република Германия и Комисията на Европейските общности, които представиха становища пред Съда, не подлежат на възстановяване.

С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноси.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, отправени до него от Finanzgericht Rheinland-Pfalz с определение от 10 април 1975 г., реши:

1) Член 95, параграф 1 има директно действие и поражда индивидуални права, които националните съдилища трябва да защитават.

2) Член 95, параграф 1 трябва да бъде тълкуван като забраняващ налагането на данъчно облагане върху внесен продукт в съответствие с метод за изчисление или начин на облагане, който се различава от тези, които се прилагат по отношение на данъка, наложен на подобен местен продукт и води до по-високо данъчно облагане на внесения продукт, като налагането на една и съща сума в един случаи и прогресивна сума в друг случай, дори ако подобно несъответствие възниква единствено в малко на брой случаи и не е необходимо да се вземат предвид възможните различни

последници от подобно данъчно облагане на размера на цените на двата продукта.

3) Член 95, параграф 1 не забранява налагането на идентично данъчно облагане за внесен продукт и на подобен местен продукт, дори ако част от данъка, наложен на местния продукт е определен за целите на финансирането на държавен монопол, докато този, с който се облагат внесените стоки се налага в полза на общия бюджета на държавата.

4) Член 37, параграф 1 позволява даването на засегнатите на индивидуални права, които националните съдилища трябва да защитават.

5) Член 37, параграф 1 трябва да бъде тълкуван като означаващ, че дискриминацията тълкуван като означаващ, че дискриминацията относно условията, при които стоките се доставят и търгуват, които се отнасят до тях, включва получаване на налог от монополните цени от внесен продукт, дори под формата на мито, но тази разпоредба не забранява налагането на идентично данъчно облагане на внесен продукт и на подобен местен продукт, дори ако таксата, наложена на последния, е отчасти определена за целите на финансирането на монопола, докато таксата, наложена на внесенния продукт е в полза на общия бюджет на държавата.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 февруари 1976 година.

Подписи